ÅRSKRÖNIKA ÄSPÖ BYAMÄN nov 2009 – nov 2010

Sedan natten efter festen hos Lasse, tänkte jag, vad kul nu är Kenneth Johnsson ålderman i ett byalag i Skåne. Född i Stockholm, uppväxt i Jonsele Ångermanland, vem hade trott det för ett x antal år sedan. Herrens vägar är listiga.

Den första dagen som ålderman startade hårt, hårda hammarslag. Jag vet fortfarande inte vem som på en söndag bankade koppar, en så kallad kopparslagare, som vanligt misstänkte jag grannen, ni vet vem.
Efter flera försök av Anne att få mig med på en promenad, lyckades hon slutligen. Efter en timme på stranden upphörde någon (grannen) med slagen.

Vår byalagsmedlem och vän Jaan Reinbach gick bort den 31/11 2009.

Den 1/12 2009 fick vi ett brev om att det skulle byggas ett vindkraftverk i närheten av Äspö. Jag tog initiativ till ett möte om detta, som blev satt till den 9/12. På detta möte kom de flesta och Göran G kom med goda råd och upplysningar angående vindkraft. Vi enades om att godkänna det hela med krav på ett ”tyst verk”

Den 7/12 Inleddes klimatmötet i Köpenhamn. Obama annonserade en sen ankomst. Ah, tänkte han – för att minska utsläppen, så tar han båten. Inte då, han kom som vanligt med Air Force One.
Vad blev det av detta möte? Tyvärr, ingen succe´. Men i USA får Obama iaf applåder för sina insatser från flera liberala kommentatorer.
Utan Obamas hårda förhandlingar med den kinesiska delegationen, hade det inte blivit något avtal alls skrev New York Times.

Lucia firades som vanligt med fulla hus. Vi hade 220 besökare i kyrkan och 148 på kaffet. Rekord tror jag. Och flickorna i Glödande Nålen gjorde ett strålande arbete.

Den 17/12 begravdes Jaan R. Undertecknad var där med blommor från oss alla. Det var riktigt trevligt, med god mat och god dryck, precis som Jaan ville ha det.

Nu kom även snön, som mest hade vi 63 cm på gårdsplanen och 50 cm på biltaket. Det var det kraftigaste snöfallet, som jag har upplevt i Skåne, inkluderat perioden 1985-1989 då jag bodde på Nils Holgersson gården i Västra Vemmenhög. Tur att det var vindstilla och porös snö, annars hade det varit kaos. Men snön gjorde att 3 kvällsmässor i rad fick ställas in i Äspö kyrka. Som vanligt fanns det ingen snö kvar på julafton. Den blev grön, som så många andra år.

Första veckan i januari var vi på semester på Madeira. En fantastisk ö. Mitt första besök där. Behaglig temperatur, ca 20 grader. Många promenader på Levadorna. Hela familjen njöt, så även tonåriga Andrea.

Haiti! Haiti drabbades av en jordbävning på ca 7 på Richterskalan den 12-13 januari. Vilken förödelse. Nu fick man upp ögonen på Haiti på ett helt annat sätt. Vem hade trott att landet led av sådan misär och anarki ? Fruktansvärt ! Kan inte vara lätt för alla inblandade hjälporganisationer, var skall man börja? Våld och plundring hör till vardagen.

Snö, snö, den 27 januari blev det stora varningar om snöoväder i Skåne. Mycket riktigt kom det bra med snö samt blåst. Det lugnade sig och på fredagen den 21 januari var det soligt och bra väder, tills 14-tiden, sen kom snön igen och vid 17-tiden var det svårt att ta sig mellan Lilla Beddinge och Äspö.
Detta plötsliga oväder hade ingen varnat för. För oss på Söderslätt var detta betydligt värre än det som kom två dagar tidigare.
Det blev även kallt. Natten till den 31 januari, då Ingvars blåsa tryckte på vid 4-tiden, så konstaterade han att termometern stod på minus 19 grader.
I helgen vecka 30-31 var det fågelräkning. Anne var starkt engagerad i detta och en annan har burit fram frö hela dagarna. Den mest originella fågeln vi hade på besök, var Stenknacken, två styck.

Den 20 februari drabbades madeira av ett oväder. Minst 32 personer har mist livet under detta oväder uppgav regionala myndigheter. Kusligt att tänka på Vi var där bara någon vecka tidigare.

Den 28 februari drabbades världen av en ny jordbävning, denna gång i Chile, där cirka 220 människor omkom. Denna jordbävning var i princip 500 gånger starkare än Haitiis, men på grund av bättre byggnation och vana av att handskas med detta så blev skadorna och förlusterna nu lägre.

Samma dag slog även Xynthia till med ett oväder i Sydeuropa. SXnthia skördade dödsoffer i både Portugal och Spanien på sin väg mot västra Frankrike. Skadorna i Frankrike blev omfattande. 8 m höga vågor och 40 m per sekund i vinden. Området som blev hårdast drabbat ligger bara åtta mil från där jag bodde under åren 1984 till 1997. Visst har det varit en underlig vinter, cyklonerna, stormar skyfall med mera. Nog kan man undra om vi/människan kan ha bidragit till detta.

Sista snön försvann från Äspö runt den 20 mars. Det måste ha varit rekord i att ligga så länge, eller?
Nu såg vi fram emot våren.

Våren kom, tror ja,g den 2 april för då såg jag en lantbrukare ute och harvade. Mittemot hans Olsson, (lars-inges) han var den första jag sett.

I skrivande stund hoppas jag att få bara glada nyheter att berätta om. Men... I april fick vulkanen Eyjafjallajökull på Island ett utbrott. Rökutvecklingen från vulkanen spred vulkanisk aska över Europa, vilket stoppade mycken flygtrafik. Den 15 april inställdes alla flyg i Sverige och i flera andra länder i Europa. Vad händer under våren i espö, kan man fråga sig? Tja, inte mycket. Vi är inte så aktiva som vi varit, eller hur? Snittåldern har ökat.

Äspö. Ute i världen då? Så i april var det dags för nästa katastrof. B:sS oljerig i mexikanska golfen exploderade och sjönk. Följden blev en långvarig oljeläcka till havs, cirka 15 km under ytan, och som under flera månader släppte ut mängder av råolja. Innan den slutligen tätades. Fem miljoner fat, eller närmare 800 miljoner liter olja rann ut i havet. Vad de långsiktiga följderna av detta blir är för tidigt att säga, men tilltron till BP och dess svenske ordförande Carl-Henrik Svanberg fick sig en kraftig törn. BP-overallen blev den populäraste halloween klädseln i de stater som direkt påverkats av BP:s framfart.
Då tolkades inte BP som British Petroleum längre, nu står BP för Bad Planning.

Den 2 mars brukar vara det vanligaste sista datum för att lämna in deklarationen. Men i år fick vi två dagars respit. Nu gällde den 4:e, med tillägget att därefter väntar 1000 kr i böter.

De nya sätten att lämna in sina siffror, till och med via SMS, har medfört att den gamla ångestfyllda underskriften ”heder och samvete” inte längre finns med. Nu står det ”efter bästa förmåga”, tro?

Juni gick i rojalistisk yra. Den 19:e gifte sig Kronprinsessan med sin Daniel. Denna festlighet skulle kunna ses som upptakten på ett år räknat, med andra ord, Bernadotte familjens 200 årsjubileum.

Vi har redan nämnt Äspöbon Göran Gatenfjord i samband med vindkraft.
I juni fick Sydsvenskan reda på att Göran gjort ett lyft med egna vingar. Hans privata horisontella mölla, tillverkad i Trelleborg, blev omskrivet och lockar förmodligen fler som vill ha egen vind i seglen.

Almedalen, detta återkommande julijippo på Gotland, blev i år större än någonsin. Troligen för att 2010 är ett valår. Här gällde det att ta poäng. Bäst i klassen blev Gudrun Schyman som eldade upp etthundratusen kalla på en het utegrill. Inte hennes egna skulle det visa sig.

I augusti vaknade Äspö till. Den 18 augusti kom ett oväder som gav upp till 150 mm på tre timmar.

Våra nyinflyttade grannar Victoria Ahlberg och Erika Rosén startade Äspöfestivalen den 28:e. Nya idéer som kommit för att stanna, får vi hoppas.

Ska vi höja blicken något så blev augusti också den månad då det äntligen skedde ett genombrott i tunneln i Hallandsåsen. Med den här takten kanske barnbarnen till mig, blir bland de första som kör genom den.

I september var det val. Borgarna sitter kvar i minoritetsposition och ett nytt riksdagsparti såg dagens ljus.

I september gick en epok i graven.
Då upphörde vårt sista öresmynt– femtioöringen–att gälla som betalningsmedel. Öringen har varit skiljemynt i Sverige, Norge och Danmark.

I Sverige försvann ett och tvåöringarna redan 1972. 1985 försvann femöringen och 1992 togs tioåringen bort. Nu har vi inga öringar kvar, utom i haven, fjällsjöarna och kanske Mörrum.

Det är konstigt, men när man blickar tillbaka på detta år som gått, så kantas det av katastrofer.

Den 6 oktober var det dags igen, denna gång i Ungern. En jättelik damm kollapsade och spred giftigt slam. Flera personer dog av förgiftning och slammet hotade att rinna ut Donau och skada Budapest och flera städer nedströms.

Den 20 oktober var det Helsingfors tur att drabbas av Bernadotte yar.
Nu firades, på båda sidor av sundet. Naturen bjöd på ösregn! Helsingborgarna skulle ha haft en väderprognos av Äspemått för att komma rätt klädda till jubileet.

Nu är vi i november. Åter är kungen på tapeten, men nu i mindre smickrande sammanhang. I form av huvudpersonen i en ny bok ”Den motvillige monarken”. 200-årsjubileet kunde kanske inte slutat sämre. Men det ligger kanske i tiden.

Ja, det var i korta drag året som gått!

Nu återstår det att se om kittelflickan, eller kopparslagarn, sätter igång imorgon bitti igen.
Ni minns väl botemedlet?
En lång stärkande promenad på stranden. Häng med på den!!

Nu avslutar jag med att säga som en annan Carl Gustaf nyligen sagt:
”Nu vänder vi blad” Skål !

Äspö den 21 november 2010

Kenneth Carl-Gustav Jonsson
Ålderman

Nerskrivet av Christel P Olsson i september 2026